

TURUN OPPISOPIMUSTOIMISTO

”Oma polkuni on yksi osoitus siitä, että oppisopimus ei sulje mitään ovia, mutta voi aukaista paljon erilaisia mahdollisuuksia.”

*RENE ZIDBECK
toimitusjohtaja,
Enerz Oy*

**OPISKELIJAN
OPAS**

EDESSÄSI ON HIENO TILAISUUS OPPIA JA KEHITTYÄ

Onneksi olkoon, olet aloittamassa oppisopimuskoulutuksen. Oppisopimusopiskelu antaa sinulle ainutlaatuisen mahdollisuuden oppia ammatti suoraan niiltä, jotka sen jo osaavat.

Tutkinnon suoritettuasi sinulla on erinomaiset valmiudet siirtyä työelämään. Tämän tavoitteen onnistuminen vaatii tärkeää panosta myös itseltäsi: opiskelu vaatii sinulta suurta omatoimisuutta.

Oppisopimuskoulutuksessa suurin osa oppimisesta, noin 80 prosenttia, tapahtuu työpaikalla työtä tehdessä. Tämän lisäksi ammattitilasta osaamista tuetaan tietopuolisilla opinnoilla, joita suoritat oppilaitoksessa.

Yksin sinun ei tarvitse pärjätä. Oppisopimus perustuu yhteistyölle, johon osallistuvat opiskelija, työpaikkaohjaaja, oppilaitoksen opettajat sekä koulutustarkastaja oppisopimustoimistosta. Parhaassa tapauksessa mukana tavoitteessa on myös koko ympäröivä työyhteisö.

Työpaikalla tapahtuvan oppimisen peruspilareita ovat monipuoliset tehtävät, ammattitaitoinen työyhteisö sekä ajanmukaiset koneet ja laitteet. Työssä oppiminen on laaja kokonaisuus, joka voi tilanteesta riippuen tarkoittaa esimerkiksi oman työn kehittämistä, erilaisiin kehittämishankkeisiin osallistumista, työnkiertoa, vastuualueiden lisäämistä sekä keskusteluita eri alojen asiantuntijoiden kanssa.

Lopputuloksena on palkitseva oppimisprosessi, josta on iloa ja hyötyä – niin sinulle kuin työnantajallekin!

*Innostavaa opiskelua toivotta,
Turun oppisopimustoimisto*

SISÄLTÖ

Osapuolten tehtävät ja roolit . . .	3
Koulutuksen eteneminen	4
HOKS	6
Näytöt	6
Sähköinen asiointi	8
Oppisopimuksen lainsäädäntö	9
Opintososiaaliset edut	10
Työharjoittelu Euroopassa . . .	11

”Kiitos tästä mahdollisuudesta. Paransi elämälaatua ja sain keskeneräiset opinnot päätökseen sekä lisää ammattitaitoa ja näkemystä tekemiseen.”

– palaute oppisopimusopiskelijalta

OPPISOPIMUKSEN OSAPUOLTEN TEHTÄVÄT JA ROOLIT

OPISKELIJA

- osallistuu omien opintojen suunnitteluun
- hankkii osaamista työssä, oppilaitoksessa ja muissa ympäristöissä
- pääsee osaksi työyhteisöä ja monipuolisia työtehtäviä
- saa ohjausta työpaikkaohjaajalta, opettajalta ja koko työyhteisöltä
- saa monipuolista palautetta oppimisestaan
- suunnittelee osaamisen näyttöjä yhdessä opettajan ja työpaikan kanssa
- arvioi osaamistaan
- saa osaamisen osoittamisestaan arvioinnin

TYÖNANTAJA

- tunnistaa työelämässä oppimisen edellyttävät panostukset ja siitä saatavat hyödyt
- järjestää ja varmistaa resurssit opiskelijan ohjaamiseen
- valitsee työpaikkaohjaajan ja sopii ohjauksen jakamisesta ja resursseista
- tiedottaa työyhteisöä opiskelijan, työpaikkaohjaajan ja työyhteisön rooleista

TYÖPAIKKA- OHJAAJA

- vastaa opiskelijan ohjauksesta
- perehdyttää opiskelijaa yhdessä työyhteisön kanssa
- perehtyy oppimisen tavoitteisiin ja tutkinnon perusteisiin
- suunnittelee, organisoii ja ohjaa tavoitteisiin perustuvia työtehtäviä
- antaa palautetta opiskelijan kehittymisestä
- tekee yhteistyötä opettajan kanssa
- tutustuu arviointikriteereihin
- suunnittelee osaamisen näyttöjä
- arvioi opiskelijan osoittamaa osaamista yhdessä opettajan kanssa
- kehittää omaa ohjausosaamistaan

TYÖYHTEISÖ

- ymmärtää ohjauksen merkityksen
- tukee ohjaajaa ja jakaa ohjaustehtäviä
- edistää oppimismyönteistä kulttuuria ja kannustaa opiskelijaa
- antaa palautetta ja kehittää työelämässä oppimisen käytänteitä

OPPISOPIMUS- TOIMISTO

- sopii oppisopimuksesta yhdessä opiskelijan ja työnantajan kanssa
- järjestää opiskelijan tietopuoliset opinnot eli hankitaan kurssitus
- koordinoi ja kehittää yhteistyötä eri osapuolien välillä
- neuvoo ja opastaa oppisopimuskoulutuksen eri vaiheissa
- järjestää oppisopimuskoulutuksen rahoituksen

OPETTAJA

- kartoittaa opiskelijan osaamistarpeet ja niihin vastaavan tutkinnon osan/osat
- suunnittelee opiskelijan ja työpaikan edustajan kanssa toteuttavat opinnot eri oppimisympäristöissä
- ohjaa opiskelijan oppimisprosessia
- kartoittaa ja järjestää opiskelijan tarvitseman tuen
- ohjaa opiskelijaa ja työpaikkaohjaajaa näyttöjen toteuttamiseen
- toteuttaa arvioinnin yhdessä työpaikan kanssa

KOULUTUKSEN ETENEMINEN

Oppisopimuskoulutus etenee vaihe vaiheelta seuraavan järjestyksen mukaisesti.

1 Koulutusmahdollisuuksien kartoitus

2 Alustava sopiminen koulutuksesta työnantajan kanssa

3 Yhteydenotto oppisopimustoimistoon

4 Tapaaminen työpaikalla, jossa sovitaan oppisopimus

Oppisopimus

- Suunnitellaan yhdessä työnantajan, opettajan ja opiskelijan kesken.
- Työpaikalle nimetään työpaikkaohjaaja.
- Opiskelija on työsuhteessa ja työyhteisön tasavertainen jäsen, jolle maksetaan työstä TES:n mukaista palkkaa.
- Opiskelusta suurin osa tai koko opinnot voivat tapahtua työpaikalla.
- Työtunteja viikossa vähintään 25 h.
- Työnantajalle voidaan maksaa erikseen sovittavaa koulutuskorvausta.

5 Oppisopimustoimisto sopii oppilaitoksen kanssa tietopuolisen koulutuksen toteutuksesta

6 Henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman laatiminen

- Henkilökohtaistaminen tarkoittaa sitä, että opiskelijalle suunnitellaan ja toteutetaan hänen tarpeitaan vastaava yksilöllinen opintopolku.
- Henkilökohtaistamisesta syntyy opiskelijan yksilöllinen suunnitelma, joka kirjataan opiskelijan henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan (HOKS).
- HOKS on käytännön työväline opiskelijalle, opettajille ja työpaikkaohjaajalle ja helpottaa eri osapuolten toimintaa koulutusta järjestettäessä.

7 Työpaikalla tapahtuva oppiminen alkaa suunnitelman mukaisesti

Tutkinnon suorittamisen mukaiset ja oikea-aikaiset työtehtävät.

8 Lähiopetuspäivät oppilaitoksessa alkavat

- Oppilaitoksessa tapahtuva lähiopetus tukee työpaikalla tapahtuvaa oppimista. Ohjaajan on hyvä tietää opintojen sisällöistä, jotta työtehtäviä voidaan mahdollisuuksien mukaan suunnitella opiskelua tukevaksi.
- Opintojen sisällöt tuntevan ohjaajan on helpompi auttaa opiskelijaa tutkinnon suorittamisessa.

9 Työpaikalla opiskelija sekä työpaikkaohjaaja käyvät sovitusti palautekeskustelut

Palautekeskusteluja on 3 kertaa vuodessa ja ne kuitataan Wilmassa. wilma.turku.fi

10 Opiskelija antaa näytöt osaamisestaan

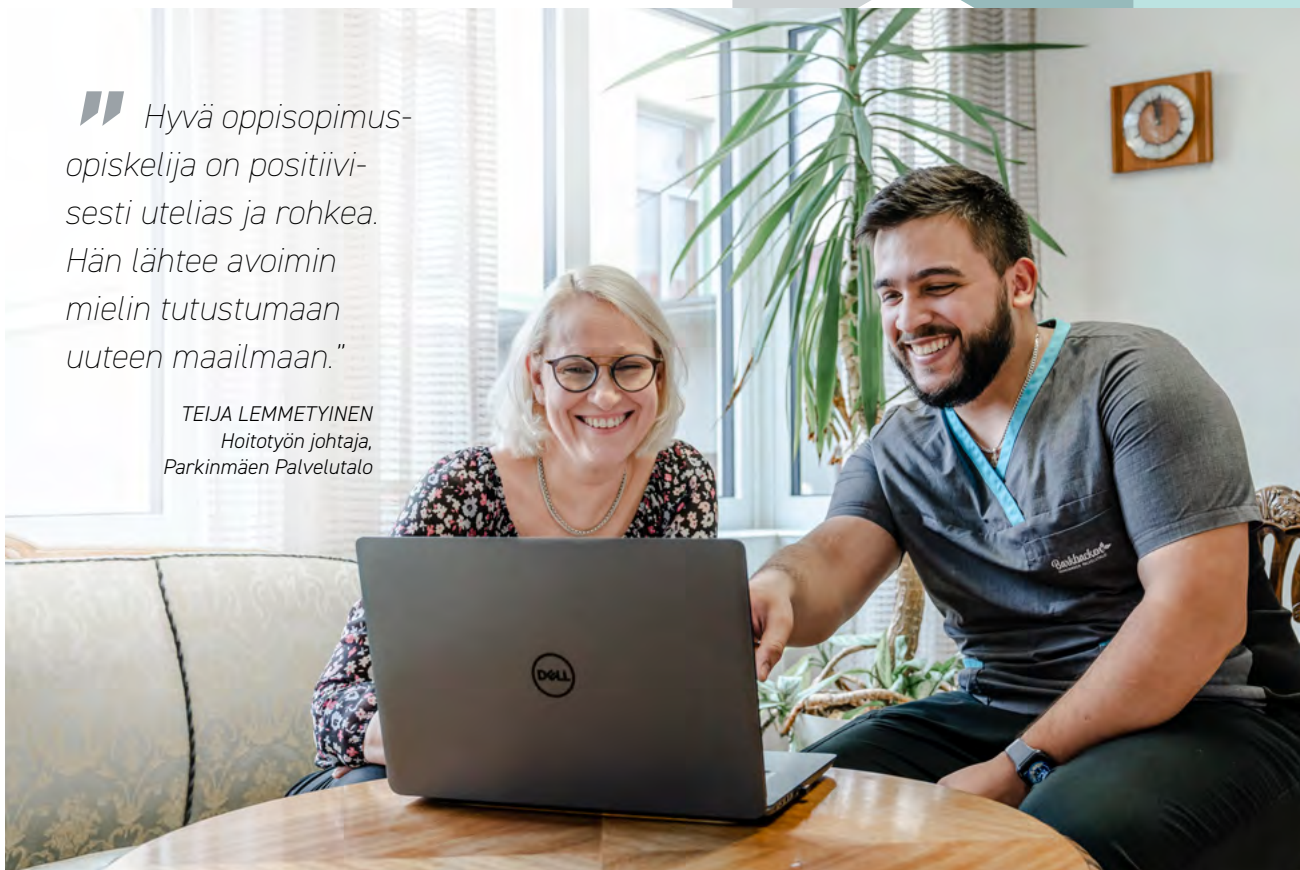
- Ammatillisessa koulutuksessa tutkinnon osien edellyttämä ammattitaito ja osaaminen osoitetaan tekemällä käytännön työtehtäviä aidoissa työtilanteissa ja työprosesseissa (näyttö).
- Opiskelijan osaamista arvioivat työelämän edustaja ja opettaja. Ohjaajan tulee tietää näyttöjen aikataulu.

11 Opiskelija saa tutkintotodistuksen ja työnantaja osaavan työntekijän

12 Oppisopimus päättyy

” Hyvä oppisopimusopiskelija on positiivisesti utelias ja rohkea. Hän lähtee avoimin mielin tutustumaan uuteen maailmaan.”

TEIJA LEMMETYINEN
Hoitotyön johtaja,
Parkinmäen Palvelutalo

HOKS – HENKILÖKOHTAINEN OSAAMISEN KEHITTÄMISSUUNNITELMA

Työelämässä oppiminen on ohjattua ja tavoitteellista koulutusta, joka tulee suunnitella huolellisesti. Siksi koulutuksen alussa opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma eli HOKS.

Suunnittelussa otetaan huomioon opiskelijan aikaisempi osaaminen sekä työpaikan tarjoamat mahdollisuudet. Samalla otetaan huomioon ohjauksen ja erityisen tuen tarpeet.

Yhdessä laadittu suunnitelma mahdollistaa, että kaikki osapuolet sitoutuvat opiskelijan opintojen edistämiseen. Opettaja vastaa suunnittelun toteuttamisesta, ohjaa ja on tukena suunnitelman

laatimisessa.

Suunnittelussa on tärkeää varmistaa, että eri oppimisympäristöissä tapahtuva oppiminen muodostaa yhdessä johdonmukaisen kokonaisuuden. Hyvä suunnitelma mahdollistaa opiskelijan opintojen etenemisen tavoiteaikataulussa sekä toimii työpaikkaohjaajalle opiskelijan ohjaamisen työkaluna.

Työpaikan käytännön työtehtävien lisäksi työelämässä oppimista voidaan täydentää esimerkiksi oppilaitoksen opetustiloissa, verkko-oppimisympäristöissä, virtuaalisissa oppimisympäristöissä tai itsenäisesti tapahtuvalla opiskelulla.

HANKKIMASI OSAAMINEN ARVIOIDAAN NÄYTÖSSÄ

Ammatillisessa koulutuksessa osaaminen arvioidaan näytössä, joka on oleellinen osa tutkinnon suorittamista. Näyttö on käytännön työtehtävien tekemistä, joissa opiskelija osoittaa, miten hyvin hän on saavuttanut tutkinnon perusteissa määritellyn ammattitaidon ja osaamisen.

Näyttö annetaan yleensä tutkinnon osittain. Arvioijat vertaavat osaamista tutkinnon perusteisiin ja antavat arvosanat, jotka tulevat opiskelijan tutkintotodistukseen. Lisäksi olennainen osa arviointia on oppilaan tekemä itsearviointi.

- Näyttö on tapahtuma, jossa tutkinnon suorittaja osoittaa oman alansa töitä tekemällä tutkinnon perusteissa vaadittavan ammattitaidon.
- Näyttö koostuu niistä normaaleista työtehtävistä, joita kyseisessä ammatissa tehdään päivittäin.
- Näytöt ovat joko oppilaitoksessa tai työpaikalla. Työpaikalla tehtävästä näytöstä sovitaan yhdessä työpaikan edustajan ja opiskelijan kanssa.
- Näyttöön ei laiteta ketään "kylmiltään" vaan opiskelijalle annetaan aikaa valmistautua ja harjoitella näyttöä varten. Koululla opiskelija saa ohjausta opettajalta ja työpaikalla pääasiassa työpaikkaohjaajalta.

”Koulunkäynti ei ollut nuorena minun juttuni ja opinnot ammattiopistossa jäivät kesken. Konkreettinen työnteko ja siitä palkan saaminen sen sijaan tuntuivat motivoivilta. Niinpä lähdin oppisopimuksella talotekniikan yritykseen oppimaan työmaalla käytännön kautta.

Varsinkin nuorelta oppisopimuskoulutus vaatii tietynlaista asennetta. Se on kuitenkin jo ihan oikeaa työntekoa, hyppy aikuisten työelämään. Pitää olla valmis ottamaan vastuuta ja oppimaan matkalla. Se on hyvä kasvamisen paikka monelle.

Pidän oppisopimuksessa siitä, että näkee heti hyvin konkreettisesti millaista työnteko alalla on. Se auttaa ymmärtämään, mihin olet oikeasti kouluttamassa. Itse sain kiinnostuksen alaa kohtaa ja tiesin, että haluan myös jatkokoulutautua.

Nyt toimin kiinteistöjen energiätehokkuushankkeita tekevän yritykseni Enerz-konsernin toimitusjohtajana. Yritys on kaksi ja puoli vuotta vanha ja olemme tehneet hankkeita 8 eri maassa. Parhailtaan työllistämme yhteensä 13 työntekijää ja samalla olen suorittanut Aalto-yliopistossa IDBM-maisteriohjelman.

Jos nyt työnantajan roolissa mietin, palkkaisinko mieluummin vastavalmistuneen henkilön ammattiopistolta vai oppisopimuksesta, valitsisin oppisopimuksen. Uskon siihen, että meidän alallamme tekemällä oppii parhaiten.

Oma polkuni on yksi osoitus siitä, että oppisopimus ei sulje mitään ovia, mutta voi aukaista paljon erilaisia mahdollisuuksia.”

RENE ZIDBECK
toimitusjohtaja, Enerz Oy

OPPISOPIMUKSEN SÄHKÖINEN ASIOINTI TAPAHTUU WILMASSA

Turun oppisopimustoimisto lähettää opiskelijalle ja ohjaajalle säännöllisesti automaattisia muistutusviestejä oppisopimuskoulutuksen edetessä.

Saat ensimmäisen viestin 30 päivän kuluttua oppisopimuksen alkamisesta. Viestin tarkoituksena on varmistaa, että koulutus on käynnistynyt, niin kuin on suunniteltu. Tämä viesti ei vaadi kuittausta eikä kirjautumista Wilmaan.

Seuraavaksi sinulle lähetetään käyttäjätunnus ja salasana Wilma-ohjelmistoon. Jos opiskelet Turun ammatti-instituutissa, olet saanut tunnukset oppilaitokselta.

Seuraavan "*opiskelet oppisopimuksella*" -otsikolla varustetun viestin saat 4 kk (120 pvää) oppisopimuksen alkamisesta. Ennen tätä viestiä et löydä kuitattavaa Wilmassa. Viestissä on linkki, joka vie sinut Wilmaan.

Pääset kirjautumaan Wilmaan käyttäjätunnuksillasi. Kirjautumisen jälkeen sinulle avautuu lomake, jossa voit kuitata ohjaajasi kanssa käydyn palautekeskustelun. "*Tallenna tiedot*" -painikkeella kuitaat näkymän.

Ohjevideon palautekeskustelun kuittaamiseen Wilmassa löydät TOST:n verkkosivuilta alasivulta *Sähköinen asiointi ja lomakkeet*.

” Tutkinnon hankkiminen on myös oman tulevaisuuden takaamista ja turvaamista.”

KIRSI-MARIA NIKANDER
henkilöstöpäällikkö,
Hesburger

Ongelmia Wilmassa?

Jos salasanasi on unohtunut, saat luotua uuden salasanan, kun klikkaat Wilmassa *unohditko salasanasi* -kohtaa.

Olemme koonneet usein kysytyt kysymykset TOST:n verkkosivujen alasivulle *Sähköinen asiointi ja lomakkeet*.

OPPISOPIMUS- KOULUTUKSEN LAINSÄÄDÄNTÖ

Oppisopimuksessa noudatetaan työoikeuden ja opetustoimen lainsäädäntöä. Oppisopimusopiskelijana olet työsuhteessa oppisopimuspaikan tarjoavaan työnantajaan, joten olet työlainsäädännön piirissä siinä missä muutkin työntekijät.

Lisätietoa oppisopimuskoulutuksen työsuhteasioista ja lainsäädännöstä:

oppisopimus.turku.fi

> **Sähköinen asiointi ja lomakkeet**

Löydät lisätietoa työsuhdelainsäädännöstä myös alasi työehtosopimuksesta, työsuojeluhallinnon aluehallintovirastosta sekä oman alasi työnantaja- ja työntekijäjärjestöistä.

” *Sain tukea oppimiseen monelta taholta ja opiskelin alaa omalla tavallani omassa tahdissa. Saavutin mielestäni paljon ja sain itsevarmuutta tulevaisuuden työskentelyyn.”*

– palaute oppisopimusopiskelijalta

OPINTO- SOSIAALISET EDUT

Mikäli työnantajasi ei maksa sinulle palkkaa oppilaitospäiviltä ja sinulle aiheutuu ansiomenetystä, voit hakea opintososiaalisia etuja oppisopimustoimistolta.

Etujen hakemiseen tarvittavat lomakkeet löydät TOST:n verkkosivuilta alisivulta *Sähköinen asiointi ja lomakkeet*.

Päiväraha

Päiväraha on 15 euroa/oppilaitospäivä.

Perheavustus

Perheavustus on 17 euroa/oppilaitospäivä. Perheavustus maksetaan päivärahan lisäksi, mikäli sinulla on huollettavana alle 18-vuotias lapsi.

Matkakorvaus

Saat matkakorvausta oppilaitospäiviltä, jos yhdensuuntainen matka kotoa oppilaitokseen on yli 10 km. Oppivelvollisille kilometriraja on 7 km.

- Matkan pituus 10–50 km:
Sinulle maksetaan päivittäisistä meno-paluumatkoista 0,33 €/km.
- Matkan pituus yli 50 km:
Sinulle maksetaan viikossa yhdestä menopaluumatkasta 0,33 €/km.

Opetuspaikkakunnalla aiheutuvia päivittäisiä matkakuluja ei korvata.

Majoituskorvaus

Saat majoituskorvausta 8 euroa/oppilaitospäivä, jos matkan pituus on yli 50 km. Oppilaitospäiviä täytyy olla vähintään kaksi peräkkäin jotta saat majoituskorvausta.

Edut näyttöjen aikana

Näytöt rinnastetaan oppilaitospäiviin. Voit hakea opintososiaalisia etuja, jos sinulle ei makseta palkkaa näiltä päiviltä ja sinulle aiheutuu ansiomenetystä. Opintososiaaliset edut ovat verottomia.

OLETKO KIINNOSTUNUT TYÖHARJOITTELUSTA EUROOPASSA?

Turun oppisopimustoimiston opiskelijat voivat hakea Erasmus+ työssäoppimisyksikölle Eurooppaan. Työssäoppimispaikka voi löytyä joko työnantajan yhteyksien tai oppisopimustoimiston yhteistyökumppaneiden kautta. Kollegamme Espanjassa, Hollannissa, Ranskassa, Saksassa ja Tanskassa auttavat meitä harjoittelupaikkasi etsinnässä.

Ulkomaanjakso kestää yleensä 4 viikkoa ja työkielenä on englanti. Yrittäjänä opiskeleville on tarjolla myös lyhyempiä 2–3 viikon vaihtojaksoja. Harjoitteluun kielen perustaidoista on apua sopivia työpaikkoja haettaessa.

Ulkomaan harjoittelu toteutetaan koulutussopimuksella ja vastaanottava yritys ei maksa palkkaa. Opiskelijoille maksetaan jaksolta Erasmus-apurahaa, jolla tuetaan opiskelijan matka-, majoitus- ja muita kustannuksia. Apurahan suuruus vaihtelee kohdemaasta ja jakson pituudesta riippuen.

Opiskelijalle kv-jaksot

- tarjoavat itsetuntoa kohottavia onnistumisen kokemuksia
- vahvistavat ammatillista identiteettiä ja laajentavat osaamista
- parantavat kielitaitoa ja kulttuurien ymmärrystä

Kv-jakson kautta työnantaja

- voi verrata yrityksensä osaamista vastaanottajamaan osaamiseen
- saa arvokasta tietoa yrityksen toiminnan kehittämiseen tai jopa uusia tuotteita
- vahvistaa kontakteja alan toimijoihin Euroopassa
- voi vastaanottaa oppisopimusopiskelijoita alan eurooppalaisilta yrityksistä

Saat lisätietoa kv-jaksolle hakeutumisesta Turun oppisopimustoimistosta. Sivuiltamme löytyy myös Euroopassa olleiden opiskelijoiden tarinoita.

”Ulkomaanjakso oppisopimuksessani oli ikimuistoinen asia. Olin Itävallassa Red Bull Salzburgin akatemiassa, jossa pääsin näkemään läheltä, kuinka asioita tehdään maailmalla huippuluokan jalkapallo-organisaatiossa.”

MIKKO HYYRYNEN
valmennuspäällikkö,
FC TPS

TURUN OPPISOPIMUSTOIMISTO

puh. 02 2633 4900
oppisopimus@turku.fi
tai.fi/oppisopimus

” Oppisopimus sopii jokaiselle, joka on halukas oppimaan uutta ja on kiinnostunut uudesta alasta.”

OTTO KANNISTO
Kilosport liikuntakeskus